

Nya artiklar i den europeiska deklarationen för jämställdhet

VD/5782/04.00.00/2026

PT/MT/S-AP/SE/JK/KW

De europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (Council of European Municipalities and Regions, CEMR) är den största och mest omfattande organisationen för lokala och regionala myndigheter i Europa, med över 60 nationella kommun- och regionförbund från 40 europeiska länder som medlemmar. Tillsammans företräder dessa organisationer cirka 100 000 lokala och regionala myndigheter i Europa. I Finland är Kommunförbundet medlem i CEMR.

CEMR utarbetade den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal nivå som ett europeiskt samarbete 2006. Den kallas allmänt för den europeiska deklarationen för jämställdhet. Vanda stad undertecknade deklarationen som tredje kommun i Finland år 2007. Det är fråga om ett frivilligt åtagande att fullt ut i praktiken omsätta internationella överenskommelser om jämställdhet och befintlig jämställdhetslagstiftning i all kommunal verksamhet.

I deklarationen behandlas främjandet av jämställdhet mellan könen ur många olika synvinklar. Den omfattar ett brett spektrum av teman, bland annat kommunernas demokratiska ansvar och beslutsfattande, ledning, arbetsgivarroll, service, offentliga upphandlingar, förebyggande av könsrelaterat våld. Den som undertecknar stadgan åtar sig att uppdatera sina befintliga jämställdhetsplaner, ställa upp jämställdhetsmål utgående från deklarationen och reservera resurser för arbetet.

I Europa har det skett många förändringar i kommunernas och regionernas verksamhetsmiljö sedan början av millenniet. CEMR:s ständiga jämställdhetskommitté och dess expertgrupp för jämställdhet har kompletterat den ursprungliga deklarationen med nya artiklar:

31. Hållbar utveckling för en hållbar framtid
32. Cybervåld
33. Våld mot förtroendevalda kvinnor och personal
34. Intersektionalitet och mångfald
35. Flexibla arbetsplatser
36. Digitalisering och digital delaktighet
37. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
38. Klimatförändringar och rätten till en hälsosam miljö
39. Krishantering och civil beredskap

Den nya deklarationen i sin helhet: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2024/2283-eurooppalainen-tasa-arvon-peruskirja>

De som undertecknar deklarationen uppmanas att inkludera innehållet i de nya artiklarna i sitt arbete och förmedla de nya artiklarna till de enheter som antagit deklarationen. I Vanda godkändes deklarationen 2007 av stadsfullmäktige.

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att anteckna den europeiska deklarationen för jämställdhet för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelseledamöterna Mika Niikko och Jorma Hentilä lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

Vanda stad har anslutit sig till den europeiska deklarationen för jämställdhet år 2007 genom stadsfullmäktiges beslut. Vid den tidpunkten bedömde och godkände fullmäktige deklarationens innehåll i dess dåvarande form.

Nu informeras stadsfullmäktige om de nya artiklar som senare har lagts till i deklarationen. Fullmäktige fattar dock inte något beslut om godkännande av de nya artiklarna i detta sammanhang, utan frågan diskuteras utgående från informationen.

Enligt Sannfinländarna och Centern hade det, med tanke på demokratin, det öppna beslutsfattandet och den kommunala självstyrelsen, varit mer motiverat att de nya artiklarna som lagts till i deklarationen hade förts till kommunernas fullmäktige för separat behandling och godkännande innan de togs i bruk. När den ursprungliga deklarationen antogs fattades inget beslut om att eventuella framtida tillägg eller ändringar automatiskt skulle införas utan ett separat politiskt beslut i kommunerna.

Vi anser det vara ett problematiskt förfarande att innehållet i ett dokument som godkänts av fullmäktige kan kompletteras med nya artiklar utan att de läggs fram för de folkvalda beslutsfattarna i kommunerna för bedömning och godkännande. Betydande principiella ändringar bör behandlas med samma demokratiska förfarande som det ursprungliga åtagandet.

Sannfinländarna och Centern betonar dessutom att om nya verksamhetsmodeller, program, anvisningar eller praktiska åtgärder som baserar sig på innehållet i de nya artiklarna senare föreslås genomföras i Vanda stads verksamhet, ska de separat tas upp till behandling och beslut av förtroendevalda i enlighet med det normala politiska beslutsfattandet innan de verkställs.

Stadsfullmäktige 21.9.2026 § 6**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar att för kännedom anteckna den europeiska deklarationen för jämställdhet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att Sannfinländarnas fullmäktigegrupp, Centerns fullmäktigegrupp och Kristdemokraternas fullmäktigegrupp lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

"Vanda stad har anslutit sig till den europeiska deklarationen för jämställdhet år 2007 genom stadsfullmäktiges beslut. Vid den tidpunkten bedömde och godkände fullmäktige deklarationens innehåll

i dess dåvarande form. Nu informeras stadsfullmäktige om de nya artiklar som senare har lagts till i deklarationen.

Fullmäktige fattar dock inte något beslut om godkännande av de nya artiklarna i detta sammanhang, utan frågan diskuteras utgående från informationen. Enligt Sannfinländarna och Centern hade det, med tanke på demokratin, det öppna beslutsfattandet och den kommunala självstyrelsen, varit mer motiverat att de nya artiklarna som lagts till i deklarationen hade förts till kommunernas fullmäktige för separat behandling och godkännande innan de togs i bruk. När den ursprungliga deklarationen antogs fattades inget beslut om att eventuella framtida tillägg eller ändringar automatiskt skulle införas utan ett separat politiskt beslut i kommunerna.

Vi anser det vara ett problematiskt förfarande att innehållet i ett dokument som godkänts av fullmäktige kan kompletteras med nya artiklar utan att de läggs fram för de folkvalda beslutsfattarna i kommunerna för bedömning och godkännande. Betydande principiella ändringar bör behandlas med samma demokratiska förfarande som det ursprungliga åtagandet.”

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Meija Tuominen, förvaltningssakkunnig
(fornamn.efternamn@vantaa.fi)